

Asia: VN/27639/2025

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av jaktlagen och av 4 § i lagen om förebyggande och ersättning av skador orsakade av fridlysta djur (vitkindad gås och storskarv)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Jord- och skogsbruksministeriet

Åbolands Fiskarförbund

Pargas-Nagu Fiskeriområde

Kimitoön-Finby Fiskeriområde

Korpo-Houtskär-Iniö Fiskeriområde

ÄRENDE: Utlåtande om förslag till ändring av jaktlagen och av 4 § i lagen om förebyggande och ersättning av skador orsakade av vitkindad gås och storskarv (VN/27639/2025).

Ovannämnda organisationer har tagit del av regeringens proposition med förslag till lag om ändring av jaktlagen och av 4 § i lagen om förebyggande och ersättning av skador orsakade av fridlysta djur (vitkindad gås och storskarv) och kommer med följande utlåtande.

Storskarven eller egentligen underarten mellanskarv (*Phalacrocorax carbo sinensis*) har i flera vetenskapliga undersökningar visat kunna utgöra skada för fiskbestånd med en radie på 15 km från deras häckningskoloni. De senaste åren har trenden varit att skarvkolonierna alltmera etablerats inomskärs och inte i mellan- och ytterskärgården. Här finns också viktiga lekområden för gös, abborre och gädda, men även för vandringsfiskar så som lax och havsöring.

Enligt förslaget ska skydds jakt för att skydda fiskeredskap och lekplatser endast vara möjlig i augusti och september, vilket helt utesluter skydds jakt under våren då fiskarna leker. Detta utesluter helt den kritiska tiden för fiskleken under våren. För att undvika allvarliga problem för fiskstammarna under lektiden bör tiden för skydds jakten på storskarv förlängas så långt som möjligt även till våren.

Skydds jakt på storskarv bör på våren vara möjligt att utföra till den 30 april varefter fåglarna får häcka ifred, där de flesta skarvungar kläcks i mitten och slutet av maj, så förslaget beaktar även naturvårdsaspekter för fåglarnas häckning.

Skarven är en av de mest talrika fåglarna i Skärgårdshavet och längs hela Finlands kust, där stammen är mycket livskraftig. Därmed bör skarven med det snaraste klassas som en jaktbar art i EU:s fågeldirektiv. Att så inte skett tidigare är en stor lapsus från EU:s håll och är ett bevis för att direktiven inte följer med utvecklingen som sker mellan olika arter i naturen. EU borde skapa mekanismer där skyddsstatus aktivt övervakas och ändras enligt uppställda kriterier då kriterierna i naturen ändras. Som nu är förorsakar EU:s skyddskriterier en obalans vilket ger upphov till en onödig byråkrati och en belastning på domstolsväsendet då besvär på undantagslov lämnas in. Domstolarnas resurser kunde användas till på ett vettigare sätt.

I lagförslaget saknas befogenhet i jaktlagen 41§ för Finlands viltcentral att bevilja dispens från skydds jaktkriterierna i jaktlagen 41 f §. Skydds jakts behovet är inte till alla delar förutsägbart och skydds jakten är för storskarvens del kraftigt begränsat i lagförslaget. För att säkerställa en fungerande skydds jakt bör Finlands viltcentral få befogenheter att bevilja dispens från skydds jaktkriterierna.

Lagförslaget fastställer ett "året runt" skyddsavstånd på 300 meter till storskarvbon och häckningskolonier. Vanligtvis lämnar storskarvungarna sina bon i mitten av juli och hela kolonien

flyttar bort från kolonien till mellanskärgården för att äta i början av augusti. Speciellt där skarvarna häckar uppe i träd är det enda sättet, att decimera antalet fåglar i en koloni, att i början av augusti skjuta fåglar inne i kolonin. Skydds jakt i närheten av bon bör vara tillåtet efter den 1 augusti.

Det föreslagna avståndet till havsörnsbon blir problematiskt i Skärgårdshavet. Havsörnarna har under de senaste 20 åren ökat dramatiskt och därmed även antalet havsörnsbon. En 300 meters året runt skyddsavstånd till havsörnsbon är märklig. Inom skogsvård är havsörnens bon skyddad för ljudstörningar till den 31.7 där utgångspunkten är att havsörnsungarna lämnat boet vid denna tidpunkt. Så varför då skydda tomma havsörnsbon året om? Ofta kan havsörnar även bygga sina bon i närheten av större skarvkolonier så denna 300 meters regel kan förhindra en effektiv skydds jakt.

I lagförslaget fastställs att det är tillåtet av bedriva skydds jakt på ”för fisk viktiga reproduktionsområden som fastställts av Livskraftscentralen mellan den 1 augusti och den 28 februari”. Livskraftscentralerna startade den 1.1.2026 och det har inte kommit oss till kännedom att de skulle ha fastställt viktiga lekområden för fisk. Enda områden som finns och kan hänvisas till är de som är inritade i VELMU-karttjänst systemet. Hur har lagstiftaren tänkt att dessa nu skall få en officiell status som styr skydds jakten. Här krävs preciseringar i lagstiftningen så att man exakt vet hur dessa viktiga reproduktionsområdena fastställs och vad som menas här.

11.5.2026

Högaktningsfullt,

Kaj Mattsson

Jörgen Eklund

Verksamhetsledare, Åbolands Fiskarförbund
Fiskeriområde

Ordförande, Korpo-Houtskär-Iniö

Jörgen Hermansson

Stefan Lindgren

Ordförande, Pargas-Nagu Fiskeriområde
Fiskeriområde

Ordförande, Kimitoön-Finby

Mattsson Kaj
Åbolands Fiskarförbund r.f. - Korpo-Houtskär-Iniö Fiskeriområde, Kimitoön-
Finby Fiskeriområde, Pargas-Nagu Fiskeriområde